

LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSNEMNDA

Postboks 8049 Dep

0031 Oslo

Tlf. 95 19 68 00/01

mail: post@diskrimineringsnemnda.no

hjemmeside: www.diskrimineringsnemnda.no

Sak nr. 28/2008

Sakens parter:

A

Likestillings- og diskrimineringsombudet

Vedtak av 4. februar 2009

Likestillings- og diskrimineringsnemndas sammensetning:

Gudrun Holgersen, fungerende leder

Lena R. Bendiksen

Sissel Markhus

Hege Skjeie

Jan Tøssebro

Saken gjelder

Klage over Likestillings- og diskrimineringsombudets henleggelse og avvisning av 7. juli 2008. Krav om at Ombudet vurderer om mangelfull språkopplæring og mangelfull oppfølging av mobbing skyldes etnisk bakgrunn, hudfarge eller språk. Videre krav om at Ombudet vurderer om det er brudd på diskrimineringsloven at undervisningsinspektør hevdet at deres datter har "selektiv mutisme." Saken begrenses til henleggelses- og avvisningsspørsmålet.

Sakens bakgrunn

Familien A bodde i Sverige i ett år før de flyttet til Norge. Før den tid bodde mor og datter i Finland. Mor er født og oppvokst i Finland med finsk mor og pakistansk far. Hun er finsk statsborger og snakker fire språk; finsk, engelsk, urdu og noe norsk. Datterens far var av pakistansk opprinnelse. Datteren har pakistansk utseende. Mors mann er svensk.

Ved brev av 30. april 2007 klaget A X skole inn for Likestillings- og diskrimineringsombudet. Ombudet ble bedt om å vurdere om X skole hadde forskjellsbehandlet datteren i familien på grunn av etnisitet og språk. Klagen var begrunnet i tre forhold:

- Mangelfull språkopplæring.
- Manglende oppfølging av mobbing av datteren på skolen.
- "Beskyldninger" fra skolens side om at datteren har "selektiv mutisme".

Kopi av klagen ble sendt til Fylkesmannen og Kunnskapsdepartementet.

Ved brev av 23. mai 2007 beklaget skolen å ha gitt informasjon om "selektiv mutisme".

Ved brev av 15. september 2007 klaget A over manglende tilbud om særskilt norskopplæring, morsmålopplæring og eventuelt tospråklig fagopplæring for datteren i familien til Fylkesmannen. I brev av 3. oktober 2007 viste Fylkesmannen til at den aktuelle kommunen hadde fattet nytt vedtak om språkopplæring for skoleåret 2007/2008. Fylkesmannen behandlet derfor ikke klagen.

Skolen og familien A hadde møte 7. mai 2008 vedrørende datteren, og behandlingen familien A hadde fått av skolen. Ved brev av 14. mai 2008 beklaget den aktuelle kommunen at skolen ved undervisningsinspektøren hadde antydnet at datteren i familien hadde "selektiv mutisme". Videre beklaget kommunen at familien A fikk dårlig orientering om datterens rettigheter vedrørende særskilt språkopplæring.

Den 7. juli 2008 avviste Likestillings- og diskrimineringsombudet As klage vedrørende mangelfull språkopplæring og manglende oppfølging av mobbing. Ombudet viste til at klagen omhandlet manglende faglighet og oppfølging fra skolens side. Ombudet fant ikke forhold som indikerte at skolen ved behandling av datteren hadde lagt vekt på språk eller etnisitet. Ombudet anså klagens gjenstand for å ligge utenfor Ombudets mandat og at den derfor måtte avvises etter diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd andre punktum.

Videre henla Ombudet kravet om en vurdering av forholdet rundt "selektiv mutisme" fordi det forelå unnskyldning fra skolens side, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd tredje punktum.

A klaget på Ombudets henleggelse og avvísning ved brev av 9. juli 2008. I den forbindelse viste A også til at Ombudet ikke hadde vurdert morens arbeidssituasjon på X skole.

Ombudet oversendte saken til behandling i Likestillings- og diskrimineringsnemnda ved brev av 29. oktober 2008.

Saken ble behandlet i Nemndas møte 4. februar 2009 i Oslo. I behandlingen av saken deltok Nemndas medlemmer Gudrun Holgersen (fungerende leder), Hege Skjeie, Jan Tøssebro, Sissel Markhus og Lena R. Bendiksen.

Fra Likestillings- og diskrimineringsombudet møtte Ragnar Lie. Nemndas sekretariat var representert ved Rukhsana Ashraf.

Partenes anførsler:

A hevder at manglende språkopplæring ved X skole er i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av etnisitet, hudfarge og språk i diskrimineringsloven § 4. A viser til Ombudets hjemmeside hvor det fremgår at Ombudet ”kan vurdere om skolens praksis med språklig tilrettelegging fører til ulovlig forskjellsbehandling i strid med diskrimineringsloven.”

A hevder at de ikke ville vært utsatt for en slik behandling dersom deres datter var av norsk opprinnelse og hadde norsk som morsmål.

A gjør gjeldende at skolen ikke har gjort nok for å følge opp mobbing av deres datter fordi hun har en annen etnisitet og annet språk enn norsk. De mener at den manglende oppfølgingen er i strid med diskrimineringsloven.

Videre mener A at klagen på mobbingen ledet til at inspektøren ved skolen kom med uttalelse om at datteren muligens lider av ”sektiv mutisme.” I den forbindelse ønsket A en unnskyldning fra skolen, men mottok i stedet et skriv hvor det fremgikk at skolen vurderte å koble inn Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk og/eller Pedagogisk Psykologisk Tjeneste. A hevder at de ikke ville mottatt en unnskyldning fra skolens side dersom de ikke hadde klaget forholdet til Ombudet.

A har også klaget på morens ansettelsesforhold ved X skole. A stiller spørsmålstegn ved om Ombudets saksbehandler har satt seg godt nok inn i saken faktum. De mente at de allerede ved første kontakt med Ombudet også hadde klaget på morens arbeidssituasjon ved skolen.

Nemndas vurderinger

Nemnda vurderer først Ombudets vedtak om å henlegge den delen av saken som gjelder bruken av diagnosen ”sektiv mutisme”. Deretter vurderer Nemnda Ombudets vedtak om å avvise resterende deler av saken.

Ombudets adgang til å henlegge en sak er regulert i diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd tredje punktum:

Ombudet kan i særlige tilfeller henlegge en sak dersom ombudet ikke finner grunn til videre behandling.

Nemnda finner ikke grunn til å overprøve Ombudets henleggelse av klagen på at skolen brukte uttrykket ”selektiv mutisme”. Nemnda har forståelse for at en slik feildiagnose kan oppleves som støtende og belastende for den det gjelder. Det kan heller ikke utelukkes at feildiagnosen hadde tilknytning til diskrimineringsgrunnlaget språk. Skolen har imidlertid beklaget feildiagnosen flere ganger og har således innrømmet at det ble begått en feil da uttrykket ”selektiv mutisme” ble knyttet til datteren i familien. Det er usikkert i hvilken grad A kan oppnå noe mer gjennom en realitetsbehandling av klagen hos Ombudet.

Klagen på henleggelsen tas ikke til følge.

Ombudets plikt til å avvise saker følger av diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd andre punktum:

Ombudet skal også avvise en sak dersom vilkårene for å behandle saken ikke er oppfylt.

Nemnda viser til at As klage omfatter påstått forskjellsbehandling på grunn av etnisitet, hudfarge og språk. A hevder at mangelfull språkopplæring og manglende oppfølging av mobbing skyldes datterens etniske bakgrunn, hudfarge og språk. Klagers påstand omfattes således av bestemmelser i diskrimineringsloven som skal håndheves av Ombudet, jf. diskrimineringsombudsloven § 1 andre ledd nr. 2. Vurderingen av om klagers påstand kan tas til følge er en realitetsvurdering etter diskrimineringsloven. Vilårene for at Ombudet skal behandle saken er således til stede, og Ombudet kan da ikke avvise saken i henhold til diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd. Saken må i henhold til denne bestemmelsen realitetsbehandles eller henlegges.

På denne bakgrunn tar Nemnda til følge klagen på Ombudets vedtak om avvisning. Den delen av saken som gjelder mangelfull språkopplæring og manglende oppfølging av mobbing må dermed behandles på nytt av Ombudet.

Vedtaket er enstemmig.

Nemnda har ikke behandlet As klage knyttet til morens ansettelsesforhold. Nemnda kan bare behandle saker som har vært behandlet hos Ombudet, jf. diskrimineringsombudsloven § 6.

Vedtaket er et endelig forvaltningsvedtak som ikke kan overprøves gjennom forvaltningsklage. Etter lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven) § 12 om overprøving av Nemndas vedtak, kan vedtaket bringes inn for domstolene til full prøving av saken. Søksmål til overprøving av Nemndas vedtak må reises innen tre måneder etter at underretning om vedtaket er mottatt. Søksmål om gyldigheten av Nemndas vedtak rettes mot staten ved Nemnda.

SAK 28/2008

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har fattet slikt vedtak:

Klagen på Likestillings- og diskrimineringsombudets vedtak om henleggelse tas ikke til følge.

Klagen på Likestillings- og diskrimineringsombudets vedtak om avvisning tas til følge.

Oslo, 4. februar 2009

Gudrun Holgersen
fung. leder

Lena R. Bendiksen

Sissel Markhus

Hege Skjeie

Jan Tøssebro